

24. Fariseus, saduceus, essenis, zelots ¿Qui eren?

A la Palestina del segle I havien sorgit alguns grups entre la població jueva com a conseqüència de les diverses sensibilitats sobre les fonts i les maneres de viure la religió d'Israel.

07/06/2006

En temps de Jesús, els més estimats per la majoria del poble eren els *fariseus* . El seu nom, en hebreu

perushim , significa «els segregats». Dedicaven la major atenció a les qüestions relatives a l'observança de les lleis de puresa ritual fins i tot fora del Temple. Les normes de puresa sacerdotal, establertes per al culte, van passar per a ells a marcar un ideal de vida en totes les accions de la vida quotidiana, que quedava així ritualitzada i sacralitzada. Al costat de la Llei escrita (*Torah* o Pentateuc), van anar recopilant una sèrie de tradicions i maneres de complir les prescripcions de la Llei, a les quals es concedia cada vegada una major estima fins que van arribar a ser rebudes com *Torah* oral, atribuïda també a Déu. Segons les seves conviccions, aquesta *Torah* oral va ser lliurada juntament amb la *Torah* escrita a Moisès al Sinaí, i per tant ambdues tenien idèntica força vinculant.

Per a una part dels fariseus la dimensió política ocupava una funció

decisiva en el seu posicionament vital, i estava lligada a l'obstinació per la independència nacional, ja que cap poder aliè podia imposar-se sobre la sobirania del Senyor en el seu poble. A aquests, hom els coneix amb el nom de *zelots*, que possiblement es van donar a si mateixos, al·ludint al seu zel per Déu i pel compliment de la Llei. Encara que pensaven que la salvació la concedeix Déu, estaven convençuts que el Senyor comptava amb la col·laboració humana per a portar aquesta salvació. Aquesta col·laboració es movia primer en un àmbit purament religiós, en el zel pel compliment estricte de la Llei. Més tard, a partir de la dècada dels cinquanta, consideraven que també havia de manifestar-se en l'àmbit militar, per la qual cosa no es podia refusar l'ús de la violència quan aquesta fos necessària per a vèncer, ni calia tenir por a perdre la vida en

combat, ja què era com un martiri per a santificar el nom del Senyor.

Els *saduceus*, per la seva banda, eren persones de l'alta societat, membres de famílies sacerdotals, cults, rics i aristòcrates. D'entre ells havien sortit des de l'inici de l'ocupació romana els summes sacerdots que, en aquest moment, eren els representants jueus davant el poder imperial. Feien una interpretació molt sòbria de la Torah, sense caure en les nombroses qüestions casuístiques dels fariseus, i per tant subestimant allò que aquells consideraven Torah oral. A diferència dels fariseus no creien en la pervivència després de la mort, ni compartien les seves esperances escatològiques. No gaudien de la popularitat ni l'afecte popular com els fariseus, però tenien poder religiós i polític, per la qual cosa eren molt influents.

Un dels grups més estudiats en els últims anys ha estat el dels *essenis*. Tenim àmplia informació sobre com vivien i quins eren les seves creences a través de Flavi Josep, i sobretot dels documents en paper i pergami trobats a Qumran, on sembla que es van instal·lar alguns d'ells. Una característica específica dels essenis consistia en el rebuig del culte que es feia en el Temple de Jerusalem, ja que era realitzat per un sacerdoti que s'havia envilit des de l'època asmonea. En conseqüència, els essenis van optar per segregar-se d'aquestes pràctiques comunes amb la idea de conservar i restaurar la santedat del poble en un àmbit més reduït, el de la seva pròpia comunitat. La retirada de molts d'ells a zones desèrtiques té com a objecte excloure la contaminació que podria derivar-se del contacte amb altres persones. Així, la renúncia a mantenir relacions econòmiques o a acceptar regals no deriva d'un ideal

de pobresa, sinó que és una manera d'evitar la contaminació amb el món exterior per a salvaguardar la puresa ritual. Consumada la seva ruptura amb el Temple i el culte oficial, la comunitat essènia s'entén a si mateixa com un temple immaterial que reemplaça transitòriament el Temple de Jerusalem mentre en ell se segueixi realitzant un culte que consideren indigne.

Bibliografia: Étienne Nodet, *Essai sur les origines du Judaïsme: de Josué aux Pharisiens* (Editions du Cerf, Paris 1992); Anthony J. Saldarini, *Pharisees, scribes and Sadducees in Palestinian society: a sociological approach* (William B. Eerdmans, Cambridge 2001); Francisco Varo, *Rabí Jesús de Nazaret* (B.A.C., Madrid, 2005) 91-97.

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca/article/24-fariseus-saduceus-essenis-zelots-qui-eren/>
(25/02/2026)